

Inhoud

Inleiding	9
Het verhaal van tante Geert	
Tante Geert	15
De kinderen van tante Geert	23
Herinneringsboek	28
De ziekte van Alzheimer	38
De situatie verandert	47
Samen blijven herinneren	52
Hulp voor tante Geert	58
Prikkels en zintuigen	63
De verhuizing	72
Vredig afscheid	78
Handleiding voor het maken van een herinneringsboek	
Hoofdstuk 1 Een herinneringsboek maken	81
Mantelzorgers	83
De zin en het plezier van het herinneringsboek	84
Nog een goede reden om een herinneringsboek te maken	85
Afscheid	87
Herinneringen ophalen als hulp bij het rouwproces	89
Met wie wel en met wie niet?	90
Dementerende mensen die niet willen	91
Verzet van familie tegen het herinneringsboek	92
De vuile was buiten hangen?!	93
Wat heb je nodig?	94
Hoe maak je de voorkant van het boek?	95
Een begin maken	96
Materiaal om voor het herinneringsboek te gebruiken	97
Herkenning van de materialen	98
De herinneringskist	100
Stamboom en figuranten	103
Wie bepaalt wat er in het boek komt?	105

Tekst in het boek	106
Een schaduwboek	108
Vangnet	109
Het boek als de verteller niet meer thuis woont	110
Hoeveel tijd besteed je aan het herinneringsboek?	111
Bied houvast en zekerheid	112
Maak er een vast ritueel van	113
Werk in het tempo van de verteller	114
Hoofdstuk 2 Herinneren	115
Reminiscentie (het ophalen van herinneringen)	116
De invloed van gebeurtenissen in een mensenleven	117
Waar of niet waar?	118
Gekleurde herinneringen	119
Herinneringen gekoppeld aan emoties	120
Het verleden naar het heden verplaatsen	123
Omgaan met minder prettige herinneringen	125
Zintuigen	126
Herinneringen ophalen met behulp van zintuiglijke prikkels	127
Hoofdstuk 3 Dementie	131
Dementie	132
Omgekeerde levensloop	133
Eerste fase: het bedreigde ik	135
Benaderingswijze in de eerste ('cognitieve') fase	137
Handvatten bij het werken aan het herinneringsboek in de eerste fase	138
Bejegening	139
Respectvol taalgebruik	140
Concentratie	141
Realiteitsoriëntatiebenadering	142
Vergeetangst	143
De kunst van het vragen stellen	145
De tweede fase: het verdwaalde ik	147
Benaderingswijze in de tweede ('emotionele') fase	149
Handvatten voor het gebruik van het herinneringsboek in de tweede fase	150
Validation	151
Hoe kun je validation toepassen?	152
Vragen stellen als feitelijke kennis vermindert	154
Derde fase: het verborgen ik	155
Benaderingswijze in de derde (psychomotore) fase	157

Vierde fase: het verzonken ik	158
Handvatten voor het gebruik van het herinneringsboek in de derde en vierde fase	160
Wat je verder kunt tegenkomen bij het maken van een herinneringsboek	161
Stemmingswisselingen	161
Plannen en organiseren	161
Keuzes maken	162
Het kortetermijngeheugen	163
Verbanden leggen	163
Afname van het abstract denken	164
Persevereren	165
Afasie	165
Woord-vindproblemen	165
Apraxie	166
Agnosie	166
Façades	166
Confabuleren	167
Waardevolle literatuur en websites voor mantelzorgers van dementeren ouderen	168